

STAROSTA KARTUSKI

Bogdan Łapa

Kartuzy, 12 stycznia 2022 r.

**Stanowisko Zarządu Powiatu Kartuskiego w sprawie zmniejszenia finansowania nauki
języka kaszubskiego w roku 2022**

Sejm RP przyjął 17 grudnia ustawę budżetową na 2022 rok. Jedną z przyjętych do budżetu poprawek zakłada zmniejszenie o blisko 40 mln zł subwencji na naukę języków mniejszości narodowych i regionalnych.

Pozwalamy sobie przypomnieć, że zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 stycznia 2005 roku o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, kaszubszczyzna uznana została za język regionalny – jedyny w Polsce, dzięki czemu placówki oświatowe otrzymały dodatkowe środki finansowe na nauczanie języka kaszubskiego. Europejska karta języków regionalnych lub mniejszościowych, którą Polska podpisała w maju 2003 roku, a ratyfikowała w sierpniu 2008 roku oraz przedmiotowa ustawa dają odtąd możliwości nieograniczonego posługiwania się kaszubszczyzną w życiu publicznym, mediach oraz nauki w placówkach oświatowych.

Od tego czasu zainicjowano wiele przedsięwzięć sprzyjających rozwojowi i pozycji języka kaszubskiego i kaszubskiej kultury: m.in. wydaje się podręczniki do nauki kaszubszczyzny oraz literaturę piękną w tym języku, prowadzi badania nad kulturą regionalną, kształci nauczycieli i instruktorów w zakresie języka i upowszechniania kultury regionalnej, wspiera liczne inicjatywy lokalne i ponadlokalne, gdzie Kaszubi mogą przybliżyć innym regionom wszystko, co im rodzime, a co stanowi bogactwo całej naszej Ojczyzny. Bez wątplenia istnienie i dalszy rozwój języka kaszubskiego zależą przede wszystkim od jego pozycji społecznej, ekonomicznej i kulturowej, a przecież edukacja regionalna przyczynia się do podtrzymania kultury, kształtowania lokalnych społeczności, szanowania odmiennych zbiorowości, a także wskazuje na istnienie różnych kultur i odrębności, które w rezultacie składają się na wspólne dziedzictwo naszej cywilizacji. Tworzenie podglebia dla tak rozumianego programu, służącego rozwojowi społecznemu nie jest możliwe bez dobrego wsparcia z budżetu Państwa na etapie edukacji szkolnej.

W województwie pomorskim języka kaszubskiego uczy się prawie 20 tysięcy dzieci i młodzieży w ok. 50 gminach, w tym w szkołach prowadzonych przez Powiat Kartuski. W subwencji oświatowej nasz powiat otrzymuje co roku środki kierowane do szkół ponadpodstawowych, w których młodzież zadeklarowała wolę nauki języka kaszubskiego. Ponadto, co ważne,

STAROSTA KARTUSKI

Bogdan Łapa

samorząd naszego powiatu, pomimo trudnej sytuacji finansowej, z dochodów własnych realizuje projekt wsparcia stypendialnego uzdolnionej młodzieży, wśród której znajduje się też grupa aktywnie działająca na rzecz języka i kultury kaszubskiej. Czynimy wszystko, by kaszubszczyznę podtrzymać i rozwijać, mając przekonanie o wypełnianiu ważnej lokalnie, ale i w skali makro, misji edukacyjnej i społecznej, do której samorząd i Państwo, ramię w ramię, są w naszym przekonaniu zobowiązani. Podążamy w tym zakresie za zmianami w całej UE, gdzie kładzie się nacisk na utrzymanie i zachowanie różnorodności kulturowej. Tak jak dawniej nie dostrzegano wysokiej wartości kultur grup mniejszościowych i tym samym starano się, aby wszystko, co odrębne, zostało całkowicie wyparte ze społeczeństwa, tak teraz można zaobserwować powrót i zainteresowanie tym, co odmienne kulturowo i etnicznie. Aktualne zmiany cywilizacyjne i wielość aktów prawnych w Europie gwarantują grupom etnicznym zachowanie i przede wszystkim rozwój własnej tożsamości etnicznej, a także dbanie o swoiste dziedzictwo kulturowe ze wszystkimi jego elementami, także językowymi

Raz jeszcze podkreślmy, nie będzie to możliwe przy systematycznym obniżaniu dofinansowania nauki języka kaszubskiego w szkołach.

Apelujemy więc do Rządu oraz parlamentarzystów o zrewidowanie swojego stanowiska i przywrócenie poziomu finansowania zadania, którym jest nauka języka kaszubskiego na wszystkich szczeblach edukacji szkolnej, co najmniej do poziomu zaproponowanego przez Radę Ministrów w projekcie budżetu z września 2021 roku .

Za Zarząd Powiatu Kartuskiego

Bogdan Łapa

Starosta Kartuski